

4.4.2025

Yrityskaupan hyväksyminen: Oulun Energia Oy ja Kemin kaupunki / Kemin Energia ja Vesi Oy

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle ("KKV") on 19.3.2025 ilmoitettu järjestely, jossa Oulun Energia Oy ("Oulun Energia") ja Kemin kaupunki (yhdessä "ilmoittajat") hankkivat yhteisen määräysvallan Kemin Energia ja Vesi Oy:ssä ("Kenve").¹

1 Yrityskaupan osapuolet ja ilmoittajien näkemys relevanteista markkinoista

Oulun Energia² on Oulun kaupungin omistama energiayhtiö, joka keskittyy pääasiassa sähkön tuotantoon ja tukkumyyntiin, sähköverkko- ja kaukolämpötoimintaan, höyryn myyntiin sekä kiertotalousratkaisuihin. Yhtiö tarjoaa kaukolämpöä Oulun, Haukiputaan, Kiimingin ja Oulunsalon alueilla sekä sähkönsiirtoa Oulussa, Kiimingissä sekä Yli-lissä. Lisäksi yhtiö tarjoaa yrityksille ja asunto-osakeyhtiöille energiapalveluratkaisuja, kuten lämpöpumppujärjestelmiä, ylijäämälämmön ostamista sekä OE360-palvelua, joka keskittyy kiinteistöjen energianhallintaan. Oulun Energian tytäryhtiö **Turveruukki Oy** ("Turveruukki") tuottaa ja myy turvetta.

Kenve on ennen yrityskauppaa Kemin kaupungin kokonaan omistama energia- ja vesihuolto-yhtiö, joka harjoittaa sähkönsiirtoa sekä kaukolämmön tuotantoa ja myyntiä Kemissä. Kenvellä on kaksi kaukolämpölaitosta, jotka tuottavat lämpöä Kenven kaukolämpöverkkoon. Lisäksi Kenve vastaa vedenjakelusta, viemäröinnistä ja jätevedenpuhdistuksesta Kemissä.

Oulun Energia ja Kenve harjoittavat kaukolämpöliiketoimintaa ja sähkönsiirtoa. Ilmoittajien mukaan niiden kaukolämpö- ja sähkönsiirtoliiketoiminnat eivät ole kuitenkaan alueellisesti tarkasteltuna päällekkäisiä. Osapuolet hankkivat energiantuotantonsa raaka-aineeksi metsähaketta ja metsäteollisuuden sivutuotteita. Ilmoittajien mukaan puupolttoaineiden markkinat tulee tarkastella kokonaisuutena, mutta osapuolet ovat toimittaneet markkinatietoja myös erikseen metsähakkeen ja metsäteollisuuden sivutuotteiden segmenteiltä. Tiedot puupolttoaineiden hankinnan markkinoista on toimitettu valtakunnallisesti ja maakunnittain sekä osapuolten päällekkäisiltä hankinta-alueilta. Osapuolet ovat hankkineet energiatuotantonsa polttoaineeksi myös Turveruukin tuottamaa turvetta. Ilmoittajien mukaan kyseinen vertikaalinen yhteys on poistumassa, sillä Turveruukki on lopettanut turpeen tuotannon.

¹ Ennen yrityskauppaa Kemin kaupunki käyttää yksinomaista määräysvaltaa Kenvessä. Järjestelyssä Oulun Energia hankkii osakekaupalla Kemin kaupungilta 60 % Kenven osakkeista.

² Oulun Energian tytäryhtiöitä ovat Oulun Energia Sähköverkko Oy, Syklo Oy tytäryhtiöineen, Turveruukki Oy ja Huoltovoima Oy.

Ilmoittajat ovat kuitenkin toimittaneet tietoja turpeen myynnin ja hankinnan markkinoilta.³

Oulun Energia tarjoaa lisäksi lämpöpumppuratkaisuja, jotka on mahdollista liittää kaukolämpöverkkoon. Ilmoittajien mukaan yrityskauppa ei vaikuta lämpöpumppujen tai kaukolämpöhybrideihin markkinoihin Oulun Energian tai Kenven kaukolämpöverkon alueilla. Oulun Energia on jo ennen yrityskauppaa tarjonnut lämpöpumppuratkaisuja oman kaukolämpöverkkonsa alueella, eikä Kenven toiminta-alueelle ole asennettu lainkaan kaukolämpöhybridijärjestelmiä vuosina 2022–2025. Ilmoittajat ovat kuitenkin toimittaneet tietoja Oulun Energian asemasta lämpöpumppujärjestelmien markkinoilla.

KKV on tarkastellut yrityskaupan kilpailuvaikutuksia ilmoittajien esittämän mukaisesti. Asian ratkaisu huomioden markkinamäärittely on voitu jättää avoimeksi.

2 Yrityskaupan kilpailuvaikutukset

Kilpailu- ja kuluttajaviraston arvion mukaan yrityskauppa ei kilpailulain 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti estä tehokasta kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla. Ilmoittajien toimittamien tietojen perusteella osapuolten yhteenlasketut markkinaosuudet niiden kaukolämpö- ja sähkönsiirto-liiketoimintoihin yhteydessä olevilla markkinoilla jäivät maltillisiksi. Myöskään viraston markkinakuulemisessa ei ilmennyt, että yrityskaupalla olisi haitallisia kilpailuvaikutuksia.

3 Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa Oulun Energia Oy ja Kemin kaupunki hankkivat yhteisen määräysvallan Kemin Energia ja Vesi Oy:ssä.

4 Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

5 Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 49 a §:n mukaan siten kuin

³ Oulun Energian ja Kenven portfolioyhtiöillä on päällekkäistä toimintaa sähkön tuotannossa ja tukkumyynnissä Suomessa ja Fingridin reservi- ja säätösähkömarkkinoilla. Oulun Energia myy sähköntuotantoaan pääasiassa sähköpörssissä. Lisäksi Oulun Energialla on tuotanto-osuuksia vesivoimaan, tuulivoimaan ja ydinvoimaan Mankala-periaatteella toimivissa sähköntuotantoyhtiöissä sekä osuus sähkönmyyntiyhtiö Oomi Oy:ssä. Kenvellä ei ole omaa sähköntuotantoa, sähkönmyyntiä tai osuutta sähkönmyyntiyhtiössä, mutta sillä on sähkön tuotanto-osuus Mankala-periaatteella toimivassa Lapin Sähkövoima Oy:ssä.

oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.
Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

6 Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa erityisasiantuntija Yasmin Huttunen, puhelin
029 505 3060, sähköposti yasmin.huttunen@kkv.fi.

Ylijohtaja

Timo Mattila

Erityisasiantuntija

Yasmin Huttunen